

یادداشت

علی اصغر بیات

ریشه‌یابی اشتغال مجدد بانزشتگان

در خصوص اشتغال بانزشتگان و مستمری‌بگیران تامین اجتماعی، قوانین و مقررات مشخص و روشنی وجود دارد. یکی از مهم ترین مسائل و مشکلاتی که مجموعه کشور با آن مواجه است و دغدغه مهم ما هم به حساب می آید، موضوع معیشت بانزشتگان است که به عنوان اقشار آسیب پذیر جامعه، آنچنان که باید از توان اقتصادی مناسبی برخوردار نیستند. در دوران بانزشتگی علاوه بر افزایش هزینه های خانوار، سایر هزینه ها از جمله هزینه های درمانی ویژه هم اضافه می شوند، اما متاسفانه باوجود تلاش مسئولان، افزایش سالانه حقوق و دستمزد و مستمری بانزشتگان، هزینه های زندگی آنها را به خوبی پوشش نمی دهد. به همین دلایل متاسفانه شاهدیم که برخی از بانزشتگان برخلاف میل خود و به ناچار به بعضی مشاغل روی می آورند. ما معتقدیم که باید به صورت موشکافانه و با اجرای سیاست های مناسب، این مشکل را به حداقل ممکن برسانیم. امیدواریم روزی برسد که شاهد رف کامل نیازهای رفاهی، درمانی و معیشتی بانزشتگان و مستمری بگیران همراه با تکریم این عزیزان باشیم، طوری که حقوق ها مناسب شان آنها باشد. وقتی مستمری بانزشتگی، کفاف زندگی را ندهد، در آن شرایط باید به بانزشته حق داد وارد مشاغلی شود که حتی امکان دارد تخصص و مهارتی در آن نداشته باشد. اشتغال مجدد بانزشتگان، معمولا از سرناچاری است. برای اشتغال مجددبانزشتگان، فرصت های کاری بسیار محدودی وجود دارد، زیرا کارفرمایان نیز تمایلی برای به خدمت گرفتن نیروهای سالمند ندارند و ترجیح می دهند که برای به کار گرفتن نیروهایی که به توان فیزیکی آنها نیاز دارند، از نیروهای جوان بهره ببرند. سازمان تامین اجتماعی در چهار سال اخیر، تلاش کرده که با تسهیل گری در حوزه بانزشتگان، اوضاع رفاهی آنها را بهبودبخشد.میزان افزایش حقوق سالانه بانزشتگان در چند سال اخیر، بالاتر از نرخ تورم بوده، اما به دلیل عقب ماندن چندین ساله حقوق بانزشتگان از نرخ تورم، هنوز اوضاع رفاهی بانزشتگان به شرایط مطلوب نرسیده که همین عامل به افزایش اشتغال مجدد بانزشتگان دامن زده است. بنابراین نیاز است که با حمایت بیشتر از بانزشتگان در مسیری گام بگذاریم که هیچ بانزشته ای برای رفع نیازهای اولیه اش مجبور نباشد به اشتغال پس از بانزشتگی فکر کند.

رئیس کانون عالی بانزشتگان
تأمین اجتماعی کشور

• خبر •

عضو هیئت مدیره کانون عالی شوراهای اسلامی کار:

دغدغه تشکل‌ها را جدی‌تر پیگیری کنید

عضو هیئت مدیره کانون عالی شوراهای اسلامی کار کشور گفت: هم‌اکنون دولت به سازمان تأمین اجتماعی، حدود ۱۲۵ هزار میلیارد تومان بدهکار است و اگر بتواند این بدهی را مستهلک کند می‌تواند فرصت مناسبی را برای خدمات‌رسانی بهتر به کارگران ایجاد کند. احسان سهرابی در گفت‌وگو با تسنیم اظهار داشت: هم اکنون نمایندگان مجلس نیز به وزیر دولت دوازدهم رأی اعتماد داده‌اند و توقع ما به عنوان بخش کارگری این است که خواسته‌های کارگران مورد توجه قرار گرفته و موضوعات مربوط به تشکل‌ها با دقت نظری بیشتری مورد پیگیری قرار گیرد. عضو هیئت مدیره کانون عالی شوراهای اسلامی کار ادامه داد: وزارت کار باید بتواند برای کارگران وضعیت بهتری را فراهم کند بدون اینکه به کارفرما فشار وارد آورد. وی خاطرنشان کرد: برای رفع مشکلات یبکاری نباید به راهکارهای موقت که حکم مُسکن دارند، بسنده کرد. مثلا طرح‌هایی مانند کارورزی ممکن است که در ابتدا آمار بیکاران را کاهش دهد، اما نتیجه دراز مدت به همراه ندارد.

رشد چشمگیر انجمن‌های کارگران ساختمانی در خوزستان

رئیس هیئت‌مدیره کانون انجمن‌های کارگران ساختمانی استان خوزستان، گفت: «تعداد انجمن‌های کارگران ساختمانی در دو سال اخیر در استان خوزستان از یک به ۱۰ انجمن رسیده است.» به گزارش ایلنا، سید رضا هاشمی بیان داشت: «کارگران بیش از گذشته، در پیگیری‌های امور صنفی اتحاد پیدا کرده‌اند.» رئیس هیئت‌مدیره انجمن کارگران ساختمانی استان خوزستان و خرمشهر گفت: طرح سامانه رفاه برای حل مشکل بیمه کارگران ساختمانی بسیار کار مثبتی بود چراکه بزرگ‌ترین دغدغه کارگران ساختمانی مشکل بیمه‌ای آن‌ها بود را برطرف کرده است.»

۱۲ | کتینه نو

• گفتگو •

• مریم طالبی •

اگر امنیت و دلگرمی برای کارفرما و تولیدکننده فراهم شود، موتور صنایع کشور، شتاب می‌گیرد و علاوه بر افزایش تولید ملی، معضل بیکاری نیز تا حد زیادی مرتفع خواهد شد. فراهم کردن بازاری امن، قابل اتکا، سودآور و باقوانینی شفاف و کاربردی، می‌تواند کارفرما و تولیدکننده را به سرمایه‌گذاری بیشتر ترغیب کند. در همین راستا، معاون اول رئیس‌جمهوری، مصوبه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی را به وزارت کار ابلاغ کرده که با اجرای آن، امید می‌رود بخش عمده‌ای از مشکلات اداری، حقوقی و مالی کارفرمایان بخش خصوصی و سایر فعالان این حوزه، برطرف شود. بر اساس این مصوبه، سازمان تأمین اجتماعی مکلف است لیست حقوق و دستمزد ارسالی کارفرمایان را حداکثر ظرف مدت شش ماه از تاریخ دریافت، مورد رسیدگی قرار داده و در صورتی که از لحاظ تعداد بیمه‌شدگان، میزان دستمزد یا کار (مدت اشتغال) نقص یا اختلافی مشاهده کرد، مراتب را به کارفرما ابلاغ و مابه‌التفاوت آن را وصول کند. البته رسیدگی و بازرسی از دفاتر و مدارک کارفرمایان صرفا محدود به آن بخش از دفاتر است که مرتبط با حقوق و مزایای کارکنان و پیمان‌هاست. همچنین بر اساس این مصوبه، سازمان تأمین اجتماعی مکلف است در صورت شکایت هر یک از کارکنان کارگاه مبنی بر عدم پرداخت حق بیمه در مدت اشتغال با استناد به ماده ۴۷ قانون تأمین اجتماعی و نظر بازرسی یا مندرجات دفاتر قانونی، حق بیمه فرد یا افراد شاکی را مورد مطالبه قرار دهد. در موارد عدم ارائه پیمان‌ها توسط کارفرما نیز با رعایت مفاد ماده ۲۸ قانون تأمین اجتماعی، بازرسی مندرجات دفاتر قانونی توسط بازرس ملاک مطالبات سازمان تأمین اجتماعی خواهد بود که بازرسی مندرجات دفاتر قانونی صرفا در بازه یکسال قبل از ارایه آخرین لیست ارسالی کارفرمایان مجاز است. از سوی دیگر، سازمان تأمین اجتماعی مکلف است لیست بیمه‌شدگان را به تفکیک کارگاه‌های محل اشتغال در یک سامانه الکترونیک نگهداری نماید. تمامی طرف‌های قرارداد مکلفند لیست بیمه‌شدگان و پیمان‌های خود را در سامانه مذکور ثبت کنند.

آرمان خالقی، عضو هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت ایران، ابلاغ این مصوبه را به فال نیک می‌گیرد و در گفتگو با آتیه‌نو، این مصوبه را نوعی تسهیل‌گری در حوزه اشتغال و تولید می‌داند. با این‌حال فعال حوزه کارفرمایی در باره این مصوبه و به‌طور کلی در باره دغدغه‌های تولیدکنندگان و کارفرمایان برای حضور در حوزه تولید و صنعت به گفتگو نشسته ایم.

■ **کجای کار می‌لنگد که سرمایه‌گذاران در حوزه تولید، به اندازه نیاز بازار حضور ندارند. درواقع بهتر است بپرسم چطور می‌شود کارفرمایان ناامید از تولید را دوباره به چرخه تولید و سرمایه‌گذاری برگرداند؟**
سرمایه به جایی می‌رود که امنیت اقتصادی بیشتری وجود داشته باشد. در شرایطی که وضعیت اقتصادی مناسب نباشد و کسب و کار امنیت‌مطلوبی نداشته باشد، سرمایه‌گذاری و به تبع آن، تولید هم کمتر اتفاق می‌افتد. امنیت در سرمایه‌گذاری و راه‌اندازی یک کسب و کار، زمانی معنا پیدا می‌کند که علاوه بر اینکه اصل سرمایه، حفظ شود، سود مناسبی هم به همراه داشته باشد. اصلا دلیل گرایش سرمایه‌گذار به انجام فعالیت اقتصادی، همین مساله سودآور بودن یک کسب و کار است. در شرایطی که امنیت سرمایه‌گذاری در کشور وجود نداشته باشد، یعنی سرمایه‌گذار، احتمال بدهد که پولش در بازار سوخت می‌شود، در این شرایط ترجیح می‌دهد که پولش را در بانک بگذارد تا اینکه در تولید و بازار سرمایه‌گذاری کند. چرا که سرمایه‌گذاری در بانک هیچ ریسکی ندارد و سود پولش را به

ویس مشرق

تشکل‌ها

گفت‌وگوی «آتیه‌نو» با آرمان خالقی، عضو هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت در باره تسهیلات اخیر تأمین اجتماعی برای کارفرمایان

دفاع از حقوق بیمه‌شدگان؛ اعتماد به کارفرمایان

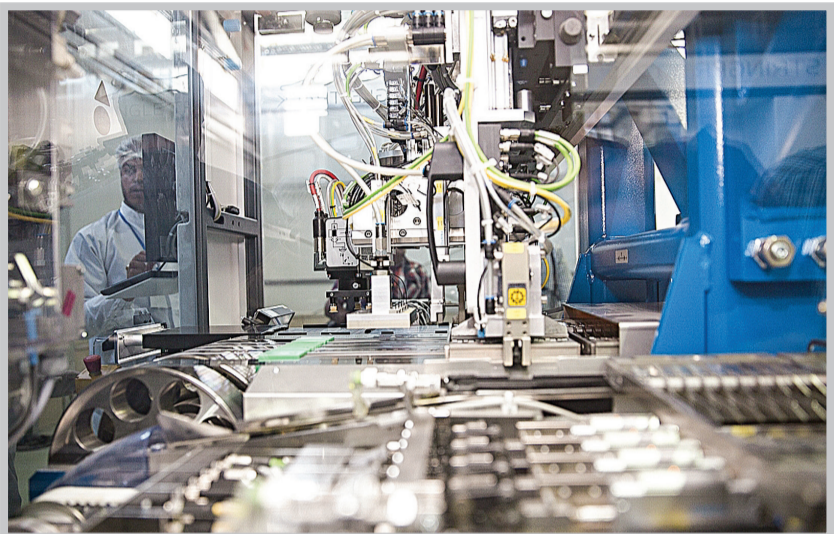
شرکا و رضایت کارگر، عمل می‌کند. کارگر انتظار دارد در زمان بانزشتگی، از خدمات درمانی و مزایای خاص خود به موقع بهره‌مند شود که منفعّت کارفرما هم در همین مساله، نهفته است. در نتیجه در این بین، سازمان تأمین اجتماعی به عنوان واسطه عمل می‌کند و شرکای خود را به منفعّت می‌رساند. در این راستا، سازمان تأمین اجتماعی هم باید روز به روز در راستای کارآمدتر شدن خدمات خود و بحث مشتری‌مداری، حرکت کند که در این زمینه، سرعت عمل در انجام این تعهدات نیز مساله مهمی است.

■ **در این بین، نقش دولت را در امر تسهیل‌گری حوزه تولید، چگونه ارزیابی می‌کنید؟**
دولت به عنوان یکی از شرکای اجتماعی و به عنوان یکی از پایه‌های تأمین مالی سازمان تأمین اجتماعی موظف است که به تعهدات و پرداخت به موقع بدهی‌های خود به سازمان عمل کند. با این وجود دولت به موقع به این تعهداتش عمل نمی‌کند و اتفاقا بخش قابل توجهی از مشکلات صنعت و تولید به همین‌گونه رفتارهای دولت برمی‌گردد. در این شرایط سوال این است که چرا دولت که در انجام تعهداتش اینقدر تاخیر و بدقولی دارد، جریمه مالی نمی‌شود و یا اصلا رقم بدهی که دولت باید در سال ۸۹ به تأمین اجتماعی پرداخت می‌کرد، در سال ۹۶ چه ارزشی دارد؟ دولت اگر تعهدی دارد باید این تعهد را به موقع انجام دهد یا به طور کلی اعلام کند که نمی‌تواند به تعهداتش عمل کند تا تکلیف همه مشخص باشد. نکته دیگری هم که جای تامل دارد این است که جبرامی که از کارفرما گرفته می‌شود، به جای اینکه به خزانه تأمین اجتماعی واریز شود، به خزانه دولت می‌رود. در حالی که این درآمد حاصل از جریمه‌های کارفرمایان باید در تأمین اجتماعی نگهداری و مصرف شود.

■ **در شرایط اقتصادی امروز، کدام بخش از صنایع می‌تواند سودآوری بیشتری برای تولیدکنندگان و کارفرمایان داشته باشد؟**
اینکه کدام صنعت سودآور یا کدام زبان ده هستند، بسیار نسبی است. مثلا صنعت غذا در حال حاضر می‌تواند سوددهی خوبی به همراه داشته باشد، همینطور صنعت قطعه‌سازی خودرو، اما مثلا

ممکن است قطعه‌سازی برای برخی از خودروها سوددهی داشته باشد و برای برخی دیگر سودی در پی نداشته باشد. به طور کلی نباید فراموش کرد که اگر صنعتی سوددهی مطلوبی ندارد، به دو دلیل است. یکی اینکه ممکن است آن صنعت از لحاظ تکنولوژی دچار عقب‌ماندگی شده دوم اینکه آن صنعت در تله‌ای گرفتار شده که دیگر توجیه اقتصادی ندارد و باید به طور کلی منحل شود. بنابراین باید بازار را بسنجیم. بازار را رصد کنیم و ببینیم که آیا در فلان حوزه صنعتی، رقابت وجود دارد یا خیر تا بدانیم که با چه فرمولی به سراغ فلان صنعت برویم. اگرچه متاسفانه بخش‌های زیادی از صنایع تولیدی ما دچار روزمرگی شده است، اما اگر بتوانیم ماشین الاتی را در اختیار بگیریم که به تولید انبوه بپردازد، طوری که تولید و بسته‌بندی را انجام دهد و تمام فرآیند کار را در

دست بگیرد، قیمت تمام شده تولید محصول هم کاهش پیدا خواهد کرد. در نتیجه این چنین صنعتی و چنین تولیدی، توجیه اقتصادی پیدا می‌کند.

اگر امنیت و دلگرمی برای کارفرما و تولیدکننده فراهم شود، موتور صنایع کشور، شتاب می‌گیرد.

موقع به حسابش واریز می‌کنند.

■ **بسیاری از کارفرمایان و تولیدکنندگان در شرایط کمبود نقدینگی به دریافت وام و تسهیلات از بانک‌ها روی می‌آورند. به عقیده شما اعطای تسهیلات بانکی و کاهش سود باز پرداخت آنها، تا چه حد می‌تواند به بهبود اوضاع تولید در کشور منجر شود؟**

افزایش تأمین مالی و نقدینگی به تناسب تورم موجود در کشور، یکی از ضرورت‌های ادامه حیات تولید است. از طرف دیگر، این افزایش نقدینگی باید به موقع به تولید تزریق شود، چرا که اگر تأمین مالی به تعویق بیفتد، به خاطر تورم موجود، ارزش خود را از دست می‌دهد. اعطای وام و تسهیلات می‌تواند به تولیدکنندگان کمک کند، به شرطی که به موقع به دستشان برسد. اما متاسفانه در کشور ما بسیار اتفاق می‌افتد که زمان تقاضای وام تا دریافت آن، بسیار طولانی می‌شود. نظام بانکی ما هنوز چابک نشده و دیدگاهش نسبت به تولید تغییر نکرده است. نظام بانکی باید به درک مناسبی از

وضعیت تولید برسد و آن را بفهمد و مطابق با شرایط با مشتری برخورد کند. مثلا نظام بانکی باید تفاوتی بین ارائه تسهیلات به یک استارت‌آپ با ارائه تسهیلات به یک شرکت تجاری با تجربه چند ده ساله داشته باشد. نکته دیگر، سود تسهیلات بانک‌هاست. در بسیاری از کشورهای جهان، وام گیرنده تنها ۷ درصد سود، وام را باز می‌گرداند، در حالی که در ایران با ارقامی مثل ۱۸ درصد روبرو هستیم. همین سود تسهیلات در قیمت تمام شده محصولات تولیدشده نیز تأثیر می‌گذارد. در نتیجه قیمت محصول تولیدکننده‌ای که وام دریافت کرده با کسی که از تسهیلات بانکی استفاده نکرده است، تفاوت زیادی پیدا می‌کند، چرا که تولیدکننده دوم، با قیمت کمتری محصول خود را به بازار عرضه می‌کند.

■ **در مورد نقش تأمین اجتماعی برای حمایت از کارفرمایان و تولیدکنندگان بر ایمان بگویند. آیامی‌توان گفت با مصوبه اخیری که به منظور حمایت از فعالان اقتصادی به تصویب رسیده، تأمین اجتماعی در حوزه تولید، نقش تسهیلگری خود را ایفا می‌کند؟**

مصوبه اخیر تأمین اجتماعی، حقی بود که پیش از اینها باید به بخش تولید اعطا می‌شد که خوشبختانه در این دوره محقق شد. این مصوبه که از سوی ستاد اقتصاد مقاومتی ارائه و توسط سازمان تأمین اجتماعی تمکین شد، تأمین اجتماعی را مکلف می‌کند که به دفاتر و مدارک کارفرمایان رسیدگی کرده و حقوق و مزایای کارکنان را بررسی کند. به عبارت دیگر، طبق این مصوبه، تأمین اجتماعی می‌تواند به عنوان یک تسهیلگر برای کارفرمایان و کارگران و به دنبال آن، به عنوان بهبوددهنده وضعیت تولید و اشتغال کشور، عمل کند.

دولت، کارگر و کارفرما، شرکای تأمین اجتماعی هستند که در این بین، خود سازمان تأمین اجتماعی به عنوان یک کارگزار فعالیت کرده و در خدمت بهبود شرایط کار برای این